

Het Rotterdams Scheepvaart- en Havenmuseum

In 1974 viert het Maritiem Museum 'Prins Hendrik' zijn honderdjarig bestaan. Prinses Beatrix opent op 14 februari de tentoonstelling 'Schatkamer der Scheepvaart', waarin de topstukken van de inmiddels omvangrijke collectie getoond worden. Het is het begin van een periode waarin veel zal veranderen, in het bijzonder op bestuurlijk vlak. Eerder dat jaar, op 1 januari 1974, is de Dienst Gemeentelijke Musea opgericht, waarin Museum Boymans-van Beuningen, het Historisch Museum, het Museum voor Land- en Volkenkunde en het Maritiem Museum worden ondergebracht, plus een gemeenschappelijke Directie Personeel en Financiën. Er komt een gezamenlijke medezeggenschapsraad en de Commissie van Toezicht heet voortaan, geheel in de tijdgeest, Commissie van Advies. Voorzitter van de commissie van het Maritiem Museum is wethouder Kunstzaken J. Riezenkamp. De gemeente stelt een werkgroep in, die onder leiding van de directeur Economische Zaken onderzoek doet naar de wenselijkheid van een nieuw museum dat geheel aan de haven gewijd zal zijn. Tegelijkertijd wordt de zogenaamde 'werkgroep Bellevue' ingesteld, die een nieuwe bestemming zoekt voor de locatie van het afgebrande café-restaurant Bellevue aan de Parkkade. Ruim een jaar later ligt er een duidelijk advies: Rotterdam is een logische plek voor een *nationaal* scheepvaart- en havenmuseum. Daartoe dienen het Maritiem Museum en het NISS samen te gaan en moet er een locatie komen aan het water. De 'werkgroep Bellevue' concludeert op steden-

bouwkundige gronden dat niet de Parkkade, maar de kop van de Leuvehaven de ideale plaats is.⁴⁰ In het jaarverslag van 1976 schrijft Van Overeem dat het nieuwe museum 'breed' moet worden: historisch maritiem, gericht op de haven, met name die van Rotterdam, en gewijd aan de scheepsbouw. Uitdagend voegt zij er aan toe dat het museum 'grote belangstelling heeft voor de ontwikkelingen ten aanzien van het NISS'.⁴¹ Het idee dat er een nieuw museum moet komen, blijkt zowel binnen als buiten het Maritiem Museum draagvlak te hebben gekregen. De ene commissie is nauwelijks klaar met zijn advies of de volgende wordt in het leven geroepen. De RKS vormt een stuurgroep waarin de directeurs van de vier gemeentelijke musea zitting hebben en die tot doel heeft een visie op een integraal museumbestel in Rotterdam te ontwikkelen en een oplossing te vinden voor het nijpende depotprobleem (zie ook het artikel van Hugo Bongers in dit Jaarboekje). Ondertussen gaat mejuffrouw Van Overeem –Dientje voor intimi– na bijna veertig dienstjaren, waarin zij opklom van volontair tot een gezaghebbend en gezichtsbepalend directeur, met pensioen. Haar opvolger per 1 maart 1978 is Pieter van Empelen, pianist van cabaretgroep Don Quishocking, regisseur en liefhebber van oude schepen. Eind dat jaar is de bouw van de metrotunnel het museum zo dicht genaderd dat schade aan het depot dreigt. Halsoverkop wordt het pand ontruimd en de staf verhuist naar een tijdelijk onderkomen aan de Scheepmakershaven. Het NISS heeft ondertussen besloten op te gaan in het nieuwe museum en zijn